

Lola

(Text v pôvodnej verzii bez redakčných úprav)

Ako väčšina umelcov, aj ja som sa považoval za génia svojej doby. Za unaveného génia, ktorého od rána nezobudila ani tretia káva. Tá hlupaňa vyhodila mojich „smrťákov“ (ako ich s pohoršením neraz častovala) a turka nahradila neskou. Svätokrádež!

Tisíckrát som jej zakazoval pohybovať sa v mojej kuchyni. Opakoval som jej to znova a znova – agresívne, zotrvačne, úpenlivo prosiac.

Ako väčšina umelcov som aj ja veril v systematicky usporiadaný chaos. Ona nie. Veril som, že v kategorizovanom neporiadku si predmety nájdu svoje miesto a získajú status nedotknuteľných relikvií. Ona nie. Moju pracovňu s „artefaktmi sociopata, ktoré ma raz usvedčia z jej vraždy“ dokonca nazvala „chránená dielňa“ a mne diagnostikovala bipolaritu. Ten výraz počula v telke a mýlila si ho s nejakou zo schizotypálnych porúch alebo s čím... bohvie.

Verila len v systém, ktorý mal striktné zákony a jasné zaradenie. Bola ako Aristoteles v sukni (aj keď som ju v sukni nikdy nevidel).

Behom jedného víkendu som zistil, že nie som schopný vo vlastnom byte čokoľvek nájsť. Za posledných štyridsaťosem hodín nebolo okamihu, počas ktorého by som nepocítil nutkavú potrebu uškrtiť ju holými rukami, rozrezať nožom, ktorý mala včera nabrúsiť a vykašlala sa na to, ako na všetko, za čo ju platím, niečo z nej zasurova zjesť a zvyšné kúsky tela poukladať do jednej zo zásuviek, ktoré tak krvopotne upratala.

Poznám dôvod svojich sadistických predstáv – pripomínala mi jednu z najmladších masových vrahyň americkej kinematografie, Wednesday Addamsovú, inšpiráciu mnohých mojich starších poviedok. Aj k Wednesday ma, mimochodom, priviedla ona.

Kastrovala mi nehnuteľnosť. Už po prvej nedeli som usúdil, že jediné rozumné riešenie bude nájsť jej amanta. Ideálne slepého a hluchého. Určite flegmatickej povahy.

„Na čo myslíš?“ spýtala sa bez pozdravu, keď mi vtrhla do pracovne. Opäť mi tykala. Keďže však nebola hneď zrána vulgárna (ako obyčajne), prešiel som pre mňa netaktnosť najhrubšieho zrna mlčaním.

Nasadil som prívetivý tón: „Na príklepovú vrtáčku.“

„Nesprávna odpoveď,“ zareagovala jemnejšie.

„Keď vieš, na čo myslím, prečo sa pýtaš?“

„Myslíte na to, ako mi padnú tieto obtiahnuté rifle, šéfe,“ rezolútne vyhlásila a vytrhla mi z rúk tanierik s cheesecakom, ktorý som nestihol dojesť, pretože som musel reagovať na jej priblížené komentáre. Bol bez múky, cukru a chuti. Presne ako ja bez turka.

„Ako to, že dievča v takých obtiahnutých rifloch nemá chlapca?“

„Kto hovorí, že nemám?“

„Keby si mala chalana vo svojom veku, neslintala by si po mne.“

„Chalani v mojom veku sú nudní.“

„Chalani v tvojom veku nemajú zväčšenú prostatu.“

„Možno sa mi páčia prostatici.“

„Ale mne sa nepáčia Lolitky.“

Bez okolkov mi ukázala stredný prst. Minule (bez akéhokoľvek varovania, samozrejme) hodila po mne tanier s horúcou polievkou. Schytil ho Henry. Prišiel o polovicu srsti. Aj keď ťažko povedať, či to bolo obarením. Píízne roky.

„Debil!“ zakričala a urazene vypochoďovala z pracovne, v ktorej nenechala ani náznak mojej niekdajšej identity, akoby skrz nový nábytok chcela prerobiť aj moju osobnosť, a tresla dverami. Mačička vystrčila pazúry. A ja vlastne doteraz nemám potuchy, čo ju tak strašne urazilo. Pre mňa typické. Pre ňu som ignorant obyčajný, latinsky ignoranto ordinary. Dobré, to si vymyslela. Nevie po latinsky ani slovo. Je spisovateľka ako ja (respektíve celkom iná ako ja) a píše fikciu. Môže si vymyslieť aj vlastný jazyk, nie je odkázaná na latinčinu. Ale o tom inokedy. Teraz niečo o jej hystérii, aby ste mali predstavu, s kým žijem a čo za psychoša ma zabodne v spánku.

S jej hystériou som sa zoznamoval trikrát denne, dnes som si s ňou dokonca potykal, ráno v kúpeľni: Hystéria mániodepresáčky. Alojz, teší ma.

Byt odo dňa jej nast'ahovania smrdí pasívnou agresiou ako Henryho búda čpavkom.

To mi pripomína... Kurva, dva dni som to psisko nevidel. Ak zas naháňa fenu z horného konca, krkom mu zakrútim! Síce tú som tiež dlho brechať nepočul... bohvie, čo s ňou ten pako Jeremiáš urobil... včerajší guláš sa mi zdal akýsi čudný... ale to bol aj ten od Loly. Mal by som čas od času zájsť do kuchyne a skontrolovať, z čoho varí tie svoje mäsité pokrmy.

Aby ste rozumeli, kávu nepije, nesladí, glutén pre ňu predstavuje zlo, ale hovädzinu si dá s pokojom Buddhu dvakrát denne! Pokojne priamo v pozícii hory Tadaáásáán. Svätokrádež! Prisámbohu, svätokrádež.

Čakal som, že do piatich minút nabehne s metlou a ako profesionálna upratovacia čata sa pustí do čistenia kutlochu v obvyklom čase – v čase, keď chcem byť najedený, zatvorený v tichu a osamote s mojou múzou.

Viete, dobrý spisovateľ vie, že na prácu treba pokoj. Žiadne rušivé elementy, žiadne Lolity. Potrebuje čas na to, aby si prečítal stovky strán, naučil sa všetko potrebné a dospel k podstate svojho príbehu. Príbeh potom napíše, vydá a systematicky na všetko, čo sa naučil, zabudne, aby mohol začať odznova. Zafón tomu hovorí emocionálna pravda – je to dočasná úprimnosť v rámci fikcie. Navyše remeselne zvládnutá. Nehovoríme predsa o morálnej hodnote, ale o technike imaginácie, čo vy, zaiste, viete, pretože vám to zakaždým opakujem.

A keďže Zafón pozná podstatne viac slovných obratov ako ja, nebudem sa snažiť jeho teóriu analyzovať, lebo nerád svetu ukazujem, čo všetko ešte neviem.

Kým som napísal ďalších desať riadkov, „Lolita“ mi – netreba hovoriť, že opäť bez klopania – vtrhla do pracovne. Presná ako smrť. Čo som hovoril?! Zásahové komando. V ruke držala ručný vysávač, ktorý som určite ešte minulý týždeň nevlastnil. To vysvetľuje posledný bankový výpis. Zas za moje peniaze nakúpila kopec krámov, ktoré nepotrebujeme, aby robila to, o čo sa jej nikto neprosil.

„Odlož ten vysávač a sadni si,“ prikázal som a snažil sa pritom nasadiť tón, ktorý by jej dal jasne najavo, že nemám chuť s ňou o tomto debatovať.

„Neprijal som ťa ako upratovačku, prijal som ťa ako osobnú asistentku. V životopise si tvrdila, že si kreatívna, ale okrem kreatívneho vyluxovania účtu, od ktorého neviem, kde si zobrala prihlasovacie údaje,“ zdvihol som obočie, „som ťa ešte nič tvorivé robiť nevidel,“ pohľadavo som sa zahľad na vysávač, ktorý držala v pravej ruke. Všetky jej náramky naraz nepríjemne zacingali. Pohybovala sa s nimi po byte od rána do večera, dokonca si ich bohvieprečo nechávala aj v sprche. Počuť ich cez dvere kúpeľne, keď sa hodinu sprchuje a przní pri tom staré hity od Madonny.

„Prečítaj si toto a povedz mi svoj názor,“ obrátil som monitor k Jej Veličenstvu, oprel sa o kreslo, otočil sa čelom k oknu, chrbtom k Lole a čakal na názor pubertáčky s ružovými nechtami.

Po chvíli prehovorila: „Píšete politický manifest?“

„Spoločenský.“

„Aký je v tom rozdiel?“

„Vydavateľstvo mi vydá spoločenský manifest, nie politický.“

„Aký je rozdiel v obsahu?“

„Žiadny,“ nechápavo sa na mňa zahľadela, „Robíte si srandu?“

„Nie,“ nasadil som nečitateľný výraz. Vedela, čo to znamená. Zmluva o mlčanlivosti, viac vedieť nepotrebuje.

Prešla rovno k veci: „Píšete akúsi... zbierku... podobenstiev,“ hľadala slová, „ktoré na seba nadväzujú ako v nejakej Boccacciovej novele,“ zachmúрила sa, „snažíte sa napísať novú Bibliu? Nepredáte viac ako päť kusov, to vám hovorím! Éru náboženstiev prekonala éra sociálnych sietí. Už som vám to vysvetľovala,“ varovne zdvihla prst ako profesorka na prednáške, pritom sa zatvárala nadradene, ako vždy, keď vedela, že kápla božskou. Náramky jej s typickým cengavým zvukom pristali tesne nad laktom.

„Chcete založiť sektu alebo novú ideológiu – alibizmus darmožráčov?“ uchechtla sa. Drzaňa!

Ale mala pravdu, musel som uznať.

„V momente, ako vstúpiš do mojej pracovne, sarkazmus nechaj za dverami,“ napomenul som ju ako pravý tatko, „počká si ťa tam. Realizovať sa môžeš hodinu denne – dvadsať minút pri raňajkách, dvadsať pri obede a dvadsať pri večeri,“ začal som vyratúvať, „ak nebudem večerať doma, môžeš mi to vrátiť na ďalší deň – desať minút pri raňajkách a desať pri obede. Za každú nevhodnú poznámku mimo stanoveného času ti strhnem desať eur. Platí? Výborne!“, nedal som jej šancu zareagovať. Ba ani zalapať po dychu. Rád sa pred ňou hrám na autoritu.

„Čo si o tom myslíš ako recenzentka?“

Radšej by som ju nazval blogerkou, ale to by ste videli to rošambo!

Béčková blogerka prevrátila očami a spustila: „Popravde, neviem sa v tej ‘novele’ vysomáriť. A to z viacerých dôvodov,“ začala vyratúvať na prstoch pre zmenu ona, „po prvé, na novelu je tento Nový zákon príliš dlhý. Po druhé, nie je jasné, či píšete o dogmách alebo o konfesii. Pre čitateľa bude kniha mäťúca. Po tretie, učili ste nás, že až strach nás prinúti uveriť. Istota ohrozenia. Naše činy, aj keď sú spochybniteľné, sú oprávnené a dajú sa v kontexte ohrozenia pochopiť. Ostatní prestávajú stáť na našej strane, aj keď tvrdia, že nám rozumejú. Zlo predstavujú vždy tí druhí, tí na opačnej strane barikády... Človek predsa vždy zomiera sám.“

„Pekná analýza. A verdikt?“

„Nepracujete s tým správnym strachom.“

Keď sa s ňou bavíte pri káve, máte chuť dať jej za slovník a názory po papuli (nie že by som bežne mlátil ženy, ale táto by si to zaslúžila už len pre to, čo predvádza v kuchyni). No keď ide o prácu...

„Pokračuj,“ zrazu som bol prebraný a úplne sústredený. Krúžil som palcami, ruky som mal zopäté, opreté o stôl. Robím to vždy, keď ma navštívi inšpirácia.

„Strach, že prídeme o vlastnú identitu... že stroškotáme v našej celoživotnej viere. Musíte tú dogmu alebo konfesiu – alebo o čo sa to snažíte – zlomiť.“

Mala pravdu. Strach je Glock a nenávisť náboj. Dogma je nakoniec len strelný prach.

Problém nebol v zápletke, ale v ideológii. Sám by som ho nikdy neodhalil.

„Je to všetko? Rada by som pripravila obed... Ak nič neurobím, zomrieme od hladu ako vízie vašej spisovateľskej kariéry.“

Jej nevďačný, pasívne agresívny cynizmus mi mimo vyhradený čas v skutočnosti chýbal. Priznať som to, prirodzene, nemohol. Moje bezúhonnosti – ako morálna, tak intelektuálna – majú medzery. Možno práve preto som taký skvelý spisovateľ – mám totiž pochopenie pre ľudské slabosti. Zato jej nihilizmus nebol pózou, ale čistou doktrínou. Pre ňu myslieť a cítiť neznamenal to isté. Ona bola racio, ja som nebol ani empíria. Spolu to nejakým mne neznámym spôsobom fungovalo. To preto, že sme spolu nespávali (úplne ju počujem vraviť to).

Viete, beznádej a humanizmus sú vo vnútri rovnako biedne, len navonok inak upravené abstraktá. Novela, na ktorej som už mesiace robil, mala byť dielom neohumanizmu.

„Čo tak jahňacie?“ navrhol som ledabolo.

„Zaplatím vašou kartou.“

„Ako inak...“

Natočil som monitor do pôvodnej polohy a nechal ju v tichosti odísť. Na zadok v nových džínsoch, ktoré si obliekla len kvôli mne, som ani nepozrel. Bol som pohltý vymýšľaním nového konceptu.

Celý súbor som zmazal a začal odznova. Mladá mala v týchto veciach recht. Opäť. Prvú kapitolu svojho nového veľdiela som pomenoval *Andiamo* a vstúpil som v tretej osobe priamo do deja. Tento príbeh bude román, žiadna novela, rozhodol som sa. A napíšem ho v taliančine.

Spokojne som sa usmial, keď za oknom zaštekal Henry, úsmev mi rýchlo zamrzol.

Do frasa, psisko žije. Tá mrcha ho zase kŕmi. Ani som ju nepočul buchnúť dverami. Nevybrala sa do obchodu?! Prečo stále robí niečo, za čo ju neplatím? Robí zo mňa cholerika. Kvôli nej iste umriem na infarkt myokardu! (Poznámka: Opýtať sa Loly, na čo skončil jej otcim.)

Hrať sa so psom v pracovnom čase? Svätokrádež!